

PAŃSTWOWA KOMISJA WYBORCZA

**SPRAWOZDANIE
Z WYBORÓW POSŁÓW
DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
PRZEPROWADZONYCH W DNIU 7 CZERWCA 2009 R.**

Czerwiec 2009

Na podstawie art. 133 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219, z 2006 r. Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162 i Nr 112, poz. 766) Państwowa Komisja Wyborcza przedstawia sprawozdanie z wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 7 czerwca 2009 r.

I. Zarządzenie i przygotowanie wyborów.

1. Wybory zarządził Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniem z dnia 9 marca 2009 r. wyznaczając ich datę na niedzielę 7 czerwca 2009 r. Wskazał, że w Rzeczypospolitej Polskiej wybiera się 50 posłów do Parlamentu Europejskiego, oraz określił terminy wykonania poszczególnych czynności wyborczych (kalendarz wyborczy). Postanowienie Prezydenta zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw Nr 37, poz. 287 z dnia 10 marca 2009 r. Państwowa Komisja Wyborcza podała je w tym samym dniu do publicznej wiadomości w formie obwieszczenia wraz z informacją o okręgach wyborczych i siedzibach okręgowych komisji wyborczych oraz zamieściła na stronie internetowej (www.pkw.gov.pl).
2. Wybory zostały przygotowane i przeprowadzone na podstawie powołanej wyżej ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego, zwanej dalej Ordynacją wyborczą, oraz zgodnie z zawartymi w niej odesłaniami – na podstawie ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 z późn. zm.) zwanej dalej Ordynacją wyborczą do Sejmu i do Senatu. Przepisy Ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu stosowane były w zakresie: prowadzenia i aktualizacji rejestru wyborców; sporządzenia spisu wyborców; tworzenia obwodów głosowania w szpitalach i zakładach opieki społecznej oraz w zakładach karnych i aresztach

śledczych; wyznaczenia lokali wyborczych dla potrzeb wyborców niepełnosprawnych; powoływania obwodowych komisji wyborczych; zgłaszania i rejestracji okręgowych list kandydatów na posłów i nadawania numerów zarejestrowanym listom; udziału w głosowaniu żołnierzy, policjantów, pracowników służb więziennych, pożarnych, celnych i granicznych pełniących służbę poza miejscem stałego zamieszkania; zasad prowadzenia agitacji wyborczej, w tym w formie audycji wyborczych w programach radiowych i telewizyjnych; druku i przechowywania kart do głosowania; finansowania wyborów z budżetu państwa. Ponadto miały również zastosowanie przepisy: ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 z późn. zm.) w przedmiocie złożenia przez kandydatów na posłów obywateli polskich urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972 r. oświadczeń dotyczących pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.; ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 z późn. zm.) dotyczące finansowania komitetów wyborczych partii politycznych; ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547 z późn. zm.) dotyczące stałych obwodów głosowania i zasad dokonywania zmian tych obwodów, a także przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) i ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.).

3. Zgodnie z ustawowym upoważnieniem Minister Spraw Zagranicznych i Minister Infrastruktury oraz Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydali rozporządzenia dotyczące odpowiednio: utworzenia obwodów głosowania

za granicą i na polskich statkach morskich oraz czasu przeznaczonego na rozpowszechnienie audycji wyborczych w programach publicznej telewizji i publicznego radia. Państwowa Komisja Wyborcza współdziałała w sprawach wydania tych aktów, w szczególności przez opiniowanie projektów, zgłaszanie uwag i wniosków. W zakresie realizacji pozostałych czynności wyborczych wobec niezmienionego stanu prawnego obowiązywały rozporządzenia właściwych ministrów wydane wcześniej, stosowane w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2004 r. Dotyczą one: prowadzenia i aktualizacji rejestru wyborców oraz trybu przekazywania danych zawartych w rejestrze innym państwom członkowskim Unii Europejskiej; sporządzania i aktualizacji spisu wyborców; powoływania obwodowych komisji wyborczych oraz wyznaczenia lokali obwodowych komisji dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych; należności pieniężnych przysługujących członkom komisji wyborczych w związku z wykonywaniem zadań w komisjach (ze zmianą dotyczącą zróżnicowania zryczałtowanych diet dla członków komisji obwodowych); prowadzenia rachunkowości przez komitety wyborcze uczestniczące w wyborach; zawiadamiania gmin o osobach pozbawionych prawa wybierania; trybu przygotowania i emisji audycji wyborczych; postępowania z dokumentami z wyborów. Wykaz rozporządzeń stanowi załącznik nr 1 do sprawozdania.

4. Państwowa Komisja Wyborcza wykonując ustawowe upoważnienie: określiła terytorialny zasięg działania i siedziby rejonowych komisji wyborczych oraz obszary okręgów, na których okręgowa komisja wykonuje również zadania komisji rejonowej; ustaliła wzór potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia okręgowej listy kandydatów na posłów i wzór protokołu rejestracji okręgowej listy; wzór karty do głosowania i zasady drukowania, przechowywania i dostarczenia kart do głosowania obwodowym komisjom wyborczym; sposób sporządzania i przekazania

kart do obwodów głosowania utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich; warunki i sposób wykorzystania w wyborach techniki elektronicznej; tryb i zasady przekazywania informacji o „frekwencji” w trakcie głosowania; wzory protokołów: głosowania w obwodzie oraz wyników głosowania w rejonie i w okręgu wyborczym; tryb przekazywania wyników głosowania z obwodów utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich. Uchwaliła wytyczne dla okręgowych komisji wyborczych dotyczące przyjmowania zgłoszeń i rejestracji list kandydatów na posłów; wytyczne i wyjaśnienia dotyczące obserwacji wyborów przez obserwatorów międzynarodowych; wytyczne dla obwodowych, rejonowych i okręgowych komisji wyborczych dotyczące zadań i trybu przeprowadzenia głosowania, trybu i sposobu wykonywania zadań związanych z ustalaniem wyników głosowania, przekazywania wyników głosowania i postępowania z dokumentami z wyborów. W zakresie wzorów pieczęci komisji wyborczych, regulaminów komisji oraz wzoru zaświadczenia dla męża zaufania, obowiązywały odpowiednie uchwały Państwowej Komisji Wyborczej podjęte w 2004 r. Wykaz uchwał stanowi załącznik nr 2 do sprawozdania.

5. Państwowa Komisja Wyborcza podejmowała różnorodne działania organizacyjne w celu zapewnienia sprawnego przygotowania wyborów. W szczególności, jeszcze przed rozpoczęciem kampanii wyborczej w piśmie skierowanym do wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) zwróciła uwagę na potrzebę szybkiego podjęcia czynności przedwyborczych związanych zwłaszcza z uporządkowaniem podziału gmin na obwody głosowania, dokonaniem przeglądu lokali wyborczych w aspekcie ich dostępności dla wyborców; utworzeniem odrębnych obwodów głosowania (w szpitalach, zakładach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych); powołaniem obwodowych komisji wyborczych; należyłą aktualizacją rejestru wyborców i rzetelnym

sporządzeniem spisu wyborców. Zaleciła jednocześnie komisarzom wyborczym stałe czuwanie nad terminowym i prawidłowym wykonaniem tych zadań oraz współdziałanie w miarę potrzeb w tych sprawach z organami jednostek samorządu terytorialnego i wojewodami. Przygotowaniom do wyborów i realizacji zadań wyborczych poświęcona była także problemowa narada Państwowej Komisji Wyborczej z komisarzami wyborczymi i aparatem wyborczym Krajowego Biura Wyborczego (w dniach 16-17 marca 2009 r.). Przyjęto harmonogram zadań i działań dla organów i służb wyborczych.

6. Wybory przeprowadziły organy określone w art. 12 Ordynacji wyborczej: Państwowa Komisja Wyborcza, okręgowe komisje wyborcze, rejonowe komisje wyborcze i obwodowe komisje wyborcze. Czynności wyborcze zostały wykonane w ustawowo określonym trybie i terminach.

Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą z dnia 23 marca 2009 r. powołała do przeprowadzenia wyborów okręgowe i rejonowe komisje wyborcze. W ich skład weszli sędziowie zgłoszeni przez Ministra Sprawiedliwości, a funkcje przewodniczących objęli z urzędu (z wyjątkiem Rejonowej Komisji Wyborczej w Siedlcach) komisarze wyborczy. W skład 13 okręgowych komisji wyborczych powołano 117 sędziów: 2 sędziów Sądu Najwyższego, 13 sędziów sądów apelacyjnych, 57 sędziów sądów okręgowych i 45 sędziów sądów rejonowych. W skład 39 rejonowych komisji wyborczych weszło 195 sędziów: 2 sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, 3 sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych, 4 sędziów sądów apelacyjnych, 114 sędziów sądów okręgowych oraz 72 sędziów sądów rejonowych.

Obwodowe komisje wyborcze powołali wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast), a w obwodach głosowania za granicą i na polskich statkach morskich odpowiednio konsulowie i kapitanowie statków. Do powoływania i zmian w składach tych komisji oraz organizacji ich pracy

miały zastosowanie, zgodnie z odesłaniem zawartym w art. 25 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, przepisy Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu oraz wydane na ich podstawie przepisy wykonawcze, tj.: rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 sierpnia 2001 r. (Dz. U. Nr 84, poz. 921, z 2004 r. Nr 38, poz. 352 i z 2005 r. Nr 102, poz. 859), rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 9 sierpnia 2001 r. (Dz. U. nr 85, poz. 935 i z 2005 r. Nr 181, poz. 1520), rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 23 sierpnia 2001 r. (Dz. U. Nr 89, poz. 990 i z 2005 r. Nr 167, poz. 1403).

Powołano ogółem 25605 obwodowych komisji wyborczych, w ich skład weszło 209644 wyborców. Komisje powołano spośród kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników komitetów wyborczych, a ponadto w skład każdej komisji, z urzędu, wchodziła jedna osoba wskazana przez wójta oraz odpowiednio konsula i kapitana statku. Z informacji posiadanych przez Państwową Komisję Wyborczą wynika, że z powodu małej liczby kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników komitetów wyborczych blisko 40% obwodowych komisji powołano w minimalnych siedmioosobowych składach. Z tego samego powodu, w nielicznych przypadkach, składy komisji w związku z małą liczbą zgłoszonych kandydatów wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast uzupełniali – do ustawowego minimum - spośród wyborców. Mimo tych utrudnień organizacyjnych powołanie obwodowych komisji wyborczych nastąpiło zgodnie z ustawową procedurą i w terminie przewidzianym w kalendarzu wyborczym. Z jednodniowym przekroczeniem tego terminu (tj. w dniu 19 maja 2009 r.) powołane zostały komisje w 18 obwodach głosowania w gminie Międzyrzec w okręgu wyborczym Nr 13 – Gorzów Wlkp. Opóźnienie było spowodowane zawieszeniem burmistrza i zastępców burmistrza tej gminy w pełnieniu funkcji. W tej sytuacji Okręgowa

Komisja Wyborcza w Gorzowie Wlkp. mogła, zastępczo, powołać obwodowe komisje wyborcze zgodnie z art. 19 ust. 2 Ordynacji wyborczej, po upływie prawem przewidzianego terminu przypadającego 18 maja 2009 r.

7. Zgodnie z Ordynacją wyborczą głosowanie na obszarze kraju przeprowadzano w stałych obwodach głosowania utworzonych na podstawie przepisów Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, dla wyborów samorządowych. Ponadto, zgodnie z ustawowym obowiązkiem utworzono obwody głosowania w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz szpitalach i zakładach pomocy społecznej, w których w dniu wyborów przebywało co najmniej 50 osób uprawnionych do głosowania. Obwody głosowania dla obywateli polskich przebywających za granicą oraz na polskich statkach morskich utworzyli odpowiednio Minister Spraw Zagranicznych i Minister Infrastruktury. W każdej gminie, zgodnie z ustawowymi wymogami, przygotowano lokale dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Niezależnie od tego wymogu w wielu miastach i gminach organy samorządu zapewniły osobom niepełnosprawnym i w podeszłym wieku możliwość dojazdu do lokali wyborczych oraz podjazdy dla wózków inwalidzkich. W niektórych dużych miastach, np. w Warszawie i Rzeszowie, działały w dniu wyborów specjalne telefony do zgłaszania potrzeby bezpłatnego dowozu do lokali wyborczych.

Utworzono 25605 obwodów głosowania, w tym: 25412 obwodów na obszarze kraju, z tego 1351 obwodów odrębnych: w szpitalach i domach pomocy społecznej oraz w zakładach karnych i aresztach śledczych. Za granicą utworzono 189 obwodów, a na polskich statkach morskich 4 obwody. Do potrzeb wyborców niepełnosprawnych dostosowano 6241 lokali wyborczych. Według danych otrzymanych przez Państwową Komisję Wyborczą obwieszczenia o obwodach głosowania były

rozplakatowane w terminie wymaganym kalendarzem wyborczym. Komisje wyborcze (z wyjątkiem niektórych dużych miast, jak n. p. m. st. Warszawa) nie otrzymały sygnałów o braku obwieszczeń. Mimo tego, wielu wyborców dopytywało się o miejsca głosowania także w dniu głosowania. W trybie i terminie wymaganym Ordynacją wyborczą zostały sporządzone spisy wyborców. Liczba wyborców uprawnionych do głosowania ujętych w spisach wyniosła 30 565 272 osoby. Państwowa Komisja Wyborcza w informacji z dnia 10 marca zamieszczonej na stronie internetowej www.pkw.gov.pl, podała szczegółowe zasady i warunki wpisywania się do spisu wyborców. Kwestie te były wyjaśniane w prasie, radiu i telewizji. Krajowe Biuro Wyborcze w informacjach pisemnych i telefonicznych wielokrotnie informowało o obowiązujących wymogach prawnych, o terminie składania wniosków o dopisanie do spisu w miejscu czasowego pobytu, o możliwości i terminie pobrania zaświadczenia o prawie do głosowania uprawniającego do głosowania w każdym obwodzie. Również okręgowe i rejonowe komisje wyborcze, a także delegatury terenowe Krajowego Biura Wyborczego i urzędy wielu gmin starały się zapewnić w różnych formach bieżącą informację w tych sprawach.

Z informacji przekazanych Państwowej Komisji Wyborczej przez okręgowe i rejonowe komisje wyborcze wynika, że spisy zostały na ogół sporządzone prawidłowo i starannie. Zgłaszane były jednakże informacje o nieprawidłowościach w spisach w szpitalach i zakładach pomocy społecznej. Dotyczyły one przede wszystkim niedokładnego sporządzania i późnego przekazywania urzędom gmin przez administrację szpitali i zakładów opieki społecznej wykazów wyborców przebywających w tych placówkach, co powodowało nieujęcie wyborcy w spisie i uniemożliwiało tym wyborcom udział w głosowaniu. Wyborcy zamieszkujący czasowo na obszarze gminy bezzasadnie zgłaszali uwagi o niemożności

głosowania w miejscu pobytu czasowego, albowiem powinni wpisać się do spisu bądź stałego rejestru wyborców na swój wniosek, a w większości przypadków tego w ustawowym terminie nie uczynili.

II. Tworzenie komitetów wyborczych, zgłaszanie i rejestracja list kandydatów na posłów.

1. Zgodnie z Ordynacją wyborczą czynności wyborcze, w tym zgłaszanie kandydatów na posłów, mogły wykonywać utworzone w tym celu komitety wyborcze: partii politycznych, koalicji partii politycznych oraz wyborców. Przyjęcie zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego potwierdzała swoją uchwałą Państwowa Komisja Wyborcza; zawiadomienia mogły być zgłaszane do dnia 18 kwietnia 2009 r. Państwowa Komisja Wyborcza niezwłocznie po zarządzeniu wyborów zapewniła zainteresowanym podmiotom informację prawną i warunki organizacyjne do dokonywania tej czynności. W szczególności, o zasadach i terminie przyjmowania zawiadomień poinformowała w informacji z dnia 10 marca 2009 r., zamieszczonej w tym samym dniu na stronie internetowej www.pkw.gov.pl. Ponadto, ponieważ termin na przyjmowanie zgłoszeń upływał w sobotę 18 kwietnia, w dniu wolnym od pracy, w Państwowej Komisji Wyborczej pełniony był w tym dniu dyżur umożliwiający zainteresowanym dokonanie zgłoszenia. Do Państwowej Komisji Wyborczej wpłynęły zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego od 27 podmiotów. Państwowa Komisja Wyborcza potwierdziła utworzenie 25 komitetów wyborczych, a odmówiła przyjęcia zawiadomień 2 komitetów wyborczych: Komitetu Wyborczego Wyborców Samoobrona Andrzeja Leppera i Komitetu Wyborczego Wyborców Polskość Śląska. W pierwszym przypadku nazwa Komitetu nie różniła się dostatecznie od nazwy partii politycznej Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, co mogło wyborców wprowadzać w błąd co do

tożsamości tego podmiotu i stanowiło wadę zgłoszenia polegającą na naruszeniu art. 53 ust. 3 Ordynacji wyborczej, a Komitet nie usunął tej wady. Odmowa przyjęcia zawiadomienia Komitetu Wyborczego Wyborców „Polskość Śląska” nastąpiła ze względu na brak poparcia zgłoszenia Komitetu przez wymaganą liczbę 1000 obywateli. Na uchwały Państwowej Komisji Wyborczej odmawiające przyjęcia zawiadomień skarg nie wniesiono. Państwowa Komisja Wyborcza stosownie do art. 57 Ordynacji wyborczej, w Komunikacie z dnia 21 kwietnia 2009 r. podała do publicznej wiadomości informację o przyjęciu zawiadomień i utworzeniu komitetów wyborczych dla udziału w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2009 r. Komunikat został ogłoszony w Monitorze Polskim Nr 27, poz. 3378 oraz podany na stronie www.pkw.gov.pl Po zakończeniu ustawowych procedur, do zgłaszania list kandydatów w wyborach do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. uprawnionych było 25 komitetów wyborczych: 19 komitetów wyborczych partii politycznych, 3 koalicyjne komitety wyborcze oraz 3 komitety wyborcze wyborców. Były to następujące komitety:

Komitet Wyborczy Demokratycznej Partii Lewicy

Komitet Wyborczy Libertas

Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin

Komitet Wyborczy Partii Kobiet

Komitet Wyborczy Partii Zielonych

Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP

Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy

Komitet Wyborczy Polska Partia Socjalistyczna

Komitet Wyborczy Polska Patriotyczna

Komitet Wyborczy Polski Ruch Uwłaszczeniowy

Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe

Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej
Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
Komitet Wyborczy Samoobrona Patriotyczna
Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej
Komitet Wyborczy Stronnictwa Ludowego „Ojcowizna”
Komitet Wyborczy Stronnictwa Ludowego „Piast”
Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej
Komitet Wyborczy Związek Słowiański
Koalicyjny Komitet Wyborczy Naprzód Polsko - Piast
Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości –
CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004)
Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy
Komitet Wyborczy Wyborców Kocham Polskę
Komitet Wyborczy Wyborców Niezależni Polsce
Komitet Wyborczy Wyborców Ogólnopolskie Forum Stowarzyszeń
Uwłaszczeniowych „Gospodarka-Uwłaszczenie-Nauka-Stocznie”
Kraków (Henryk Połcik) – Gdynia (Teresa Pietrzak).

2. Do dnia 28 kwietnia 2009 r. do godz. 24.00 pełnomocnicy komitetów wyborczych mogli zgłaszać właściwym okręgowym komisjom wyborczym okręgowe listy kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego. O sposobie, terminie i warunkach zgłaszania list Państwowa Komisja Wyborcza poinformowała pełnomocników w „Informacji” z dnia 10 marca 2009 r., która przez cały okres przewidziany na ich zgłaszanie była dostępna na jej stronie w internecie.
3. Okręgowe komisje wyborcze przyjęły zgłoszenia 133 okręgowych list kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego dokonane przez 13 komitetów wyborczych: Komitet Wyborczy Libertas, Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,

Komitet Wyborczy Polska Partia Socjalistyczna, Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe, Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej, Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej, Koalicyjny Komitet Wyborczy Naprzód Polsko-Piast, Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości-CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004), Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej-Unia Pracy, Komitet Wyborczy Wyborców Kocham Polskę.

Jedenaście komitetów nie zgłosiło list: (Komitet Wyborczy Demokratycznej Partii Lewicy, Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, Komitet Wyborczy Partia Kobiet, Komitet Wyborczy Partii Zielonych, Komitet Wyborczy Polska Patriotyczna, Komitet Wyborczy Polski Ruch Uwłaszczeniowy, Komitet Wyborczy Samoobrona Patriotyczna, Komitet Wyborczy Stronnictwa Ludowego „Ojcowizna”, Komitet Wyborczy Stronnictwa Ludowego „Piast”, Komitet Wyborczy Związek Słowiański, Komitet Wyborczy Wyborców Ogólnopolskie Forum Stowarzyszeń Uwłaszczeniowych „Gospodarka-Uwłaszczenie-Nauka-Stocznie”, Kraków (Henryk Połcik) – Gdynia (Teresa Pietrzak).

Komitet Wyborczy Wyborców Niezależni Polsce wprawdzie zgłosił jedną listę kandydatów, jednakże nie została ona, wobec niespełnienia ustawowych wymogów, zarejestrowana.

Okręgowe komisje wyborcze w toku przyjmowania zgłoszeń sprawdzały prawidłowość sporządzenia dokumentów zgłoszenia i ich kompletność oraz badały, czy wymagana liczba wyborców prawidłowo poparła zgłoszenie. Jeżeli dokumenty i wykaz podpisów spełniały ustawowo określone warunki, okręgowa komisja rejestrowała listę. W razie stwierdzenia wad zgłoszenia komisja wzywała pełnomocnika komitetu wyborczego do ich usunięcia, wskazując termin na usunięcie wad, a jeśli

wady nie zostały usunięte w wyznaczonym terminie – odmawiała rejestracji. Generalnie, dokonane zgłoszenia spełniały warunki wymagane ustawowo. Rejestracji listy - zgłoszonej przez Komitet Wyborczy Wyborców Niezależni Polsce - odmówiła Okręgowa Komisja Wyborcza w Krakowie, ponieważ do zgłoszenia nie dołączono wymaganej liczby podpisów wyborców, a wobec dokonania tego zgłoszenia bezpośrednio przed upływem terminu na zgłaszanie list – wezwanie do usunięcia tej wady było bezprzedmiotowe.

Po zakończeniu czynności rejestracyjnych Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z wymaganiami Ordynacji wyborczej przyznała w dniu 6 maja 2009 r. w publicznym losowaniu jednolite numery okręgowym listom kandydatów zarejestrowanych w więcej niż jednym okręgu wyborczym. Takie listy zarejestrowało 10 komitetów wyborczych i otrzymały one numery od 1 do 10. Pozostałym 3 listom, zgłoszonym przez Komitet Wyborczy Polska Partia Socjalistyczna, Koalicyjny Komitet Wyborczy Naprzód Polsko-Piast oraz Komitet Wyborczy Wyborców Kocham Polskę, zarejestrowanym w okręgach wyborczych nr 4 w Olsztynie i nr 11 w Katowicach, kolejne numery 11 i 12 przyznały: Okręgowa Komisja Wyborcza w Olsztynie – nr 11 liście KW Polska Partia Socjalistyczna oraz Okręgowa Komisja Wyborcza w Katowicach – nr 11 liście KWW Kocham Polskę a nr 12 liście KKW Naprzód Polsko-Piast. Obwieszczenia o zarejestrowanych listach okręgowych zawierające informacje o ich numerach, nazwach i skrótach nazw komitetów wyborczych oraz dane o kandydatach umieszczonych na listach podano do wiadomości wyborców przez rozplakatowanie. W okresie od zarejestrowania do dnia głosowania okręgowe komisje wyborcze skreśliły z list kandydatów 18 osób, w większości z powodu zrzeczenia się kandydowania oraz w kilku przypadkach z powodu karalności za przestępstwo popełnione umyślnie. Informacje o skreślonych kandydatach zostały podane do publicznej

wiadomości i wywieszane w lokalach głosowania. W przeddzień głosowania, w dniu 6 czerwca 2009 r., Okręgowa Komisja Wyborcza w Katowicach unieważniła rejestrację listy okręgowej nr 11 zgłoszonej przez Komitet Wyborczy Wyborców Kocham Polskę, ponieważ 6 spośród 8 kandydatów z tej listy złożyło pisemne oświadczenia o wycofaniu zgody na kandydowanie, a zatem lista tego Komitetu obejmująca pozostałe 2 kandydatury nie spełniała wymogów przewidzianych w art. 71 ust. 3 Ordynacji wyborczej. W toku przyjmowania zgłoszeń i sprawdzania wykazów podpisów poparcia udzielonego listom kandydatów, w wypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących wiarygodności podpisów bądź wiarygodności kandydatów właściwe prokuratury były zawiadamiane o podejrzeniu popełnienia występku. Zawiadomienia takiego dokonała Okręgowa Komisja Wyborcza w Katowicach – w związku z podejrzeniem popełnienia fałszerstw w wykazie podpisów popierających listy kandydatów Komitetów Wyborczych Libertas i Polska Partia Pracy.

III. Kampania wyborcza.

1. Kampania wyborcza była intensywna w dużych aglomeracjach, natomiast – jak wynika z informacji rejonowych i okręgowych komisji wyborczych – w mniejszych miastach i na terenach wiejskich przebiegała spokojnie i bez emocji, w wielu miejscowościach wręcz nie była widoczna. Państwowa Komisja Wyborcza jeszcze przed zarządzeniem wyborów, a także przez cały okres kampanii wyborczej wyjaśniała treść przepisów Ordynacji wyborczej i udzielała informacji o ich stosowaniu. Ważnym środkiem działania w tym zakresie była prowadzona na bieżąco strona internetowa Komisji www.pkw.gov.pl, na której dostępne były teksty obowiązujących aktów prawnych oraz wytycznych, opinii, wyjaśnień i komunikatów Państwowej Komisji Wyborczej. Oprócz tej formy kontaktu

z wyborcami i podmiotami wyborczymi, na bieżąco udzielano na piśmie i telefonicznie odpowiedzi i wyjaśnień na kierowane do Komisji pytania. Mając na uwadze zasadnicze rozwiązania i procedury prawa wyborczego do Parlamentu Europejskiego, Państwowa Komisja Wyborcza wydała i zamieściła w internecie kompleksowe informacje dotyczące:

- wpisywania do rejestru wyborców obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi, zamierzających wziąć udział w wyborach na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. W informacji przypomniano w szczególności o terminie wpisania się w tym celu do rejestru wyborców najpóźniej do 30 dnia po zarządzeniu wyborów oraz związane z wpisem czynności i dokumenty;
- praw wyborczych i warunków udziału w głosowaniu na obszarze kraju, za granicą i na polskich statkach;
- zasad i procedury zgłaszania list kandydatów na posłów;
- prowadzenia gospodarki finansowej przez komitety wyborcze, w których podkreśliła w szczególności, że wszelkie czynności związane z pozyskiwaniem środków finansowych i dokonywaniem wydatków na cele wyborcze mogą być prowadzone tylko przez komitety wyborcze. Nie mogą takich działań prowadzić sami kandydaci, a także partie polityczne, stowarzyszenia i inne organizacje, których członkiem jest dany kandydat lub jest przez te podmioty popierany. Komitety wyborcze mają też obowiązek umieszczania na wszystkich materiałach wyborczych oznaczeń wskazujących na ich pochodzenie. Środki finansowe komitetu wyborczego muszą być gromadzone na rachunku bankowym, a komitet wyborczy może otworzyć tylko jeden rachunek bankowy.

Środki finansowe przekazywane komitetowi wyborczemu partii politycznej mogą pochodzić wyłącznie z Funduszu Wyborczego tej partii, a środki finansowe koalicyjnego komitetu wyborczego z Funduszy Wyborczych partii politycznych wchodzących w skład koalicji.

Komitetowi wyborczemu wyborców mogły być przekazywane środki finansowe jedynie przez osoby fizyczne.

Komisja przypomniła nadto w informacji oraz w odrębnym komunikacie, że komitety wyborcze mogą wydatkować na kampanię wyborczą wyłącznie kwoty ustalone limitem, który wynosi 10.351.733,84 zł, a wyliczony został – zgodnie z art. 89 Ordynacji wyborczej – przez pomnożenie liczby wyborców ujętych w rejestrach wyborców wynoszącej 30.446.276 przez kwotę 34 grosze. Limit jest jednakowy dla wszystkich komitetów wyborczych, bez względu na liczbę okręgów wyborczych, w których komitet zarejestrował listy kandydatów. Komitet wyborczy może wydatkować środki finansowe jedynie na cele związane z wyborami.

Komunikaty Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 10 marca 2009 r. o liczbie wyborców na dzień 31 grudnia 2008 r. i z dnia 21 kwietnia 2009 r. o limicie wydatków na wybory zostały niezwłocznie zamieszczone na stronie www.pkw.gov.pl, oraz zgodnie z wymogami ustawowymi ogłoszone odpowiednio w Monitorze Polskim Nr 16, poz. 204 z dnia 10 marca 2009 r. i w Dzienniku Ustaw Nr 61, poz. 499 z dnia 16 kwietnia 2009 r.

2. Niezależnie od kompleksowych informacji, Państwowa Komisja Wyborcza w związku z pytaniami i sygnałami dotyczącymi stosowania przepisów wyborczych, wydała kilkakrotnie w trakcie trwania kampanii wyborczej dodatkowe wyjaśnienia dotyczące zasad jej prowadzenia i finansowania. Wobec zgłaszanych wątpliwości, w jakim zakresie osoby pełniące funkcje publiczne, w tym posłowie i kandydaci na posłów do Parlamentu Europejskiego, mogą w czasie trwania kampanii wyborczej prowadzić i finansować działalność pozawyborczą, zajęła stanowisko - że wprawdzie z przepisów Ordynacji wyborczej nie wynika obowiązek zaniechania lub ograniczenia w okresie kampanii wyborczej działalności związanej z pełnieniem funkcji publicznych, jednakże taka działalność

powinna być prowadzona z uwzględnieniem przepisów Ordynacji wyborczej, regulujących zasady i tryb prowadzenia kampanii wyborczej oraz sposób jej finansowania. Nie może zwłaszcza zawierać elementów agitacji wyborczej na rzecz kandydatów i list kandydatów, bądź partii politycznych i komitetów wyborczych uczestniczących w wyborach. Państwowa Komisja Wyborcza jednoznacznie wskazała, iż działania posłów do Parlamentu Europejskiego związane z pełnieniem mandatu a noszące znamiona agitacji wyborczej, rażąco naruszałoby zasady finansowania kampanii wyborczej, w tym zakaz jej finansowania z innych źródeł, niż przewidziane w Ordynacji wyborczej. W szczególności, korzystanie w kampanii wyborczej ze środków finansowych otrzymywanych przez posłów z funduszy Parlamentu Europejskiego, partii europejskich czy też frakcji parlamentarnych – łamałoby zakazane ustawowo finansowanie kampanii wyborczej ze środków pochodzących z zagranicy (art. 86 ust. 8 Ordynacji wyborczej). Działania posłów do Parlamentu Europejskiego, w tym składane sprawozdania z ich pracy, powinny mieć zatem charakter jedynie informacji o udziale posła w pracach Parlamentu Europejskiego i jego organów. Wszelkie zaś działania podejmowane po zarządzeniu wyborów, zmierzające do promocji kandydatów lub mające na celu agitację na ich rzecz lub na rzecz komitetów wyborczych, przy użyciu materiałów i środków propagujących ich osiągnięcia w Parlamencie Europejskim, uznane być powinny za element kampanii wyborczej i mogą być podejmowane wyłącznie za zgodą właściwego komitetu wyborczego oraz finansowane wyłącznie z jego środków.

Podobnie, w związku z odbywającym się w Warszawie Kongresem Europejskiej Partii Ludowej, Państwowa Komisja Wyborcza przypomniała, iż obrady kongresu nie mogą stanowić okazji do prowadzenia działań o charakterze kampanii i agitacji wyborczej na rzecz

promowania określonych kandydatów i list kandydatów, czy też upowszechniania celów programowych poszczególnych partii politycznych i komitetów wyborczych. Wszelkie tego rodzaju działania podejmowane po zarządzeniu wyborów mogą być prowadzone jedynie za zgodą właściwego komitetu wyborczego oraz finansowane wyłącznie z jego środków. W nawiązaniu do publikacji prasowych podnoszących kwestię dopuszczalności zaciągnięcia przez partię polityczną kredytu na sfinansowanie kampanii wyborczej, którego poręczycielem byłby podmiot nieuprawniony do finansowania partii politycznej, Państwowa Komisja Wyborcza podkreśliła, iż cele wyborcze komitetu wyborczego partii politycznej mogą być finansowane jedynie z Funduszu Wyborczego danej partii tworzonego zgodnie z ustawą o partiach politycznych. Komitety wyborcze partii politycznych nie mogą zaciągać na takie cele kredytów ani pożyczek. Partia polityczna może wprawdzie zaciągać kredyt bankowy na udział w wyborach, jednakże środki te muszą być gromadzone na osobnym rachunku Funduszu Wyborczego. Przy tym w terminie do 31 marca każdego roku każda partia polityczna obowiązana jest złożyć Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w poprzednim roku kalendarzowym, obejmujące informacje o zaciągniętych kredytach i warunkach ich uzyskania. Jednocześnie, stosownie do ustawowych wymogów, partii politycznej mogą być przekazywane środki finansowe i wartości niepieniężne jedynie przez osoby fizyczne, będące obywatelami polskimi. Ewentualna spłata kredytu za partię polityczną przez podmiot nieuprawniony do przekazywania jej środków finansowych stanowiłaby naruszenie ustawy o partiach politycznych i byłaby podstawą do odrzucenia przez Państwową Komisję Wyborczą sprawozdania finansowego oraz przepadku na rzecz

Skarbu Państwa korzyści majątkowej lub jej równowartości, jeżeli korzyść majątkowa została przyjęta, zużyta lub utracona.

Państwowa Komisja Wyborcza, w związku z zamierzonymi inicjatywami, wydała również opinię, że komitety wyborcze i partie polityczne nie mogą organizować pomocy w dotarciu wyborców do lokali wyborczych, gdyż takie działanie byłoby elementem kampanii wyborczej, której prowadzenie w dniu wyborów jest zabronione. Pomocy w dotarciu do lokalu wyborczego w dniu wyborów może udzielić każda osoba z tym, że nie może wykorzystywać tej roli do prowadzenia agitacji wyborczej. Zgodnie bowiem z prawem wyborczym, od zakończenia kampanii wyborczej do zakończenia głosowania zabronione jest prowadzenie agitacji na rzecz kandydatów i list kandydatów.

3. W związku z pytaniami dotyczącymi udostępniania wyników głosowania Państwowa Komisja Wyborcza w komunikacie z dnia 18 maja 2009 r., wydanym na podstawie art. 117 ust. 3 Ordynacji wyborczej i zamieszczonym na stronie internetowej poinformowała, że w wyborach do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. zakończenie głosowania w żadnym z państw członkowskich Unii Europejskiej nie nastąpi później niż o godz. 22.00 czasu polskiego w dniu 7 czerwca 2009 r. W związku z tym obwodowe komisje wyborcze, w tym również te, które na podstawie art. 106 ust. 4 Ordynacji wyborczej zakończą głosowanie wcześniej, mogą podawać do wiadomości publicznej wyniki głosowania w obwodzie po zakończeniu głosowania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, tj. od godz. 22.00 w dniu 7 czerwca 2009 r.
4. Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z przyjętymi zasadami uzyskiwania danych o „frekwencji wyborczej” w trakcie głosowania, określonymi w uchwale z dnia 16 marca 2009 r., podała te informacje do

publicznej wiadomości na konferencjach prasowych w dniu głosowania: o godz. 13.00 (według stanu na godz. 12.00) i o godz. 19.00 (według stanu na godz. 18.00).

Państwowa Komisja Wyborcza podała ponadto komunikaty o wstępnych wynikach wyborów na podstawie danych otrzymanych elektronicznie z ok. 25%, 50%, 75% i 95% obwodów głosowania.

5. Kampania wyborcza w okręgach wyborczych była spokojna i przebiegała bez istotnych naruszeń prawa wyborczego. Prowadzono ją głównie – oprócz audycji wyborczych w regionalnych ośrodkach publicznej telewizji i publicznego radia – w postaci plakatów i ulotek wyborczych, oraz za pośrednictwem ogłoszeń internetowych i sms-ów. W czasie trwania ciszy wyborczej w przeddzień i w dniu głosowania również nie było znaczących naruszeń przepisów wyborczych, a stwierdzone w tym zakresie nieliczne działania polegały przede wszystkim na zrywaniu i zaklejaniu plakatów wyborczych, rozsyłaniu ulotek i sms-ów, itd. Stwierdzono dwa przypadki udostępnienia w czasie ciszy wyborczej sondaży wyborczych: na portalu internetowym „Gazety Pomorskiej” oraz w telegazecie stacji telewizyjnej Polsat. Postępowanie w tych sprawach prowadzi Policja w Grudziądzu i Oleśnicy.

IV. Przebieg głosowania oraz ustalenie wyników głosowania w obwodach.

1. Lokale wyborcze zostały przygotowane zgodnie z ustawowymi wymaganiami; generalnie znajdowały się w stałych miejscach, tych samych co w głosowaniu w wyborach parlamentarnych w 2007 r. i wyborach samorządowych w 2006 r. Były one – z wyjątkiem nielicznych - na ogół dostatecznie oznakowane i odpowiednio wyposażone; wywieszane w nich były: obwieszczenia o obwodach głosowania i okręgowych listach kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego, informacja o sposobie głosowania i warunkach ważności głosu,

obwieszczenia o skreślonych kandydatach oraz o warunkach ważności głosu oddanego na karcie do głosowania z nazwiskiem skreślonego kandydata. We wszystkich lokalach znajdowały się pomieszczenia za osłoną zapewniające zachowanie tajności głosowania. Komisje wyborcze kontrolowały przygotowanie lokali i w razie potrzeby podejmowały interwencje w tych sprawach.

Przygotowania do otwarcia lokali wyborczych rozpoczęły się 7 czerwca br. przed godziną 07.00. Obwodowe komisje wyborcze otrzymały spisy wyborców, karty do głosowania, formularze protokołów do głosowania i pieczęcie. Komisje policzyły i ostemplowały karty do głosowania, sprawdziły i opieczętowały urnę wyborczą, wyłożyły spisy wyborców.

Zgodnie z wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej w przeddzień głosowania i w dniu głosowania okręgowe i rejonowe komisje wyborcze pełniły dyżury w celu udzielania pomocy i informacji obwodowym komisjom wyborczym i wyborcom, załatwiania ewentualnych skarg, dokonywania – w razie konieczności – zmian na listach kandydatów i sporządzenia obwieszczeń w tych sprawach. W tym samym czasie dyżury pełnili także członkowie Państwowej Komisji Wyborczej. W dniu głosowania dyżury były również pełnione w urzędach gmin, głównie w działach ewidencji ludności dla udzielania obwodowym komisjom wyborczym informacji i wyjaśnień w przypadkach pominięcia wyborcy w spisie wyborów. Ponadto, w niektórych urzędach przedłużono w dniu 5 czerwca br. czas pracy dla wydawania wyborcom zaświadczeń o prawie do głosowania i aktualizowania spisów wyborców.

2. Lokale wyborcze były otwarte od godz. 08.00 do 22.00. Głosowanie przebiegało w zasadzie bez zakłóceń. W niektórych obwodach wystąpiły drobne zdarzenia utrudniające przejściowo głosowanie oraz drobne incydenty o charakterze technicznym. Na przykład w Olsztynie w 6

lokalach głosowania nieznani sprawcy zakleili zamki do tych pomieszczeń. Mimo to w 5 obwodach głosowanie rozpoczęło się w ustawowo określonym czasie, o godz. 8.00, a w jednym z kilkuminutowym opóźnieniem. W obwodzie wyborczym w Strzeżeniu (woj. zachodniopomorskie) z powodu pożaru pomieszczenia przyległego do lokalu wyborczego nastąpiła 20-minutowa przerwa w głosowaniu. W kilku lokalach wyborczych – w gminie Kraków, w gminie Biłgoraj, w Łodzi oraz na obszarze rejonu wyborczego w Szczecinie, pojedynczy wyborcy kwestionowali to, iż w lokalu wyborczym znajdowały się symbole religijne. W obwodzie głosowania nr 7 w gminie Łask niewidomy wyborca wyniósł kartę do głosowania z lokalu wyborczego.

3. W dniu głosowania do komisji wyborczych kierowane też były uwagi od wyborców, którym odmówiono wydania karty do głosowania, ze względu na brak ich nazwisk w spisie wyborców. Dotyczyły one zwłaszcza wyborców zamieszkałych czasowo na danym terenie, którzy nie złożyli wniosku w ustawowym terminie – do 10 dnia przed głosowaniem. Zdarzały się uzasadnione interwencje z powodu niedokładnego sporządzenia spisów bądź ich niedokładnej aktualizacji, zwłaszcza w szpitalach. Były również odmowy wydania przez komisję obwodową karty do głosowania, gdyż jej otrzymanie zostało już potwierdzone podpisem w spisie wyborców. Z tego powodu wyborczynie z obwodu głosowania nr 158 w Warszawie złożyła zawiadomienie do Komendy Policji w Wilanowie o „przestępstwie podrobienia jej podpisu”.
4. Przy czynnościach głosowania i ustalania wyników głosowania w obwodach oraz przy pracach rejonowych i okręgowych komisji wyborczych mogli być obecni odpowiednio mężowie zaufania i pełnomocnicy komitetów wyborczych. Według informacji przekazanych Państwowej Komisji Wyborczej przez okręgowe i rejonowe komisje

wyborcze, zarówno w obwodach głosowania jak i przy wykonywaniu czynności przez rejonowe i okręgowe komisje wyborcze rzadko korzystano z tej możliwości. Nie zgłosili zarzutów do protokołów głosowania i tylko sporadycznie wnosili drobne uwagi. Stwierdzono przypadek usunięcia męża zaufania z lokalu wyborczego. Taką uchwałę podjęła jedna z obwodowych komisji wyborczych w Stalowej Woli wobec męża zaufania Komitetu Wyborczego Prawica Rzeczypospolitej Polskiej, ponieważ swoim zachowaniem utrudniał on i dezorganizował pracę komisji: w szczególności systematycznie zaglądał do spisu wyborców, żądał karty do głosowania w celu spisania kandydatów, nieustannie komentował wystrój lokalu i sposób głosowania.

5. W większości obwodów komisje dokonały ustalenia wyników głosowania i sporządziły protokoły głosowania poprawnie, bez błędów wymagających ponownego liczenia głosów i sporządzenia protokołów. W celu sprawdzenia poprawności arytmetycznej wyników głosowania w obwodzie i poprawnego formalnie sporządzenia protokołów przez obwodowe komisje wyborcze, rejonowe komisje wyborcze, na podstawie art. 22 Ordynacji wyborczej, powołały w gminach pełnomocników rejonowych. Pełnomocnikami zostali przede wszystkim pracownicy samorządowi gminy, z reguły pełniący funkcje urzędników wyborczych wyznaczonych w trybie art. 23 ust. 2 Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw. Pełnomocnicy przy użyciu oprogramowania wyborczego, ustalonego przez Państwową Komisję Wyborczą uchwałą z dnia 16 marca 2009 r., dokonywali sprawdzenia zgodności arytmetycznej wyników głosowania na podstawie projektów protokołów głosowania i potwierdzali ich poprawność bądź wskazywali na niezgodność arytmetyczną danych, którą to niezgodność obwodowa komisja wyborcza wyjaśniała i odpowiednio usuwała. Procedura ta w istotnej mierze wpłynęła na stosunkowo rzadkie zwracanie protokołów w

celu usunięcia błędów z rejonowej do obwodowej komisji wyborczej. Ustalone przez komisje wyniki głosowania były niezwłocznie podawane do publicznej wiadomości przez ich wywieszenie w siedzibach komisji, w miejscach dostępnych dla wyborców.

6. Rejonowe komisje wyborcze po otrzymaniu protokołów od obwodowych komisji wyborczych i sprawdzeniu prawidłowości ustalenia wyników głosowania w obwodach, ustaliły wyniki głosowania na obszarze swojej właściwości i przekazały je przy pomocy systemu elektronicznego właściwym okręgowym komisjom wyborczym. Następnie przewodniczący rejonowych komisji wyborczych przekazali protokoły wyników głosowania w rejonach wraz z protokołami głosowania w obwodach, właściwym okręgowym komisjom wyborczym. Okręgowe komisje wyborcze na podstawie protokołów wyników głosowania w rejonach ustaliły wyniki głosowania na poszczególne listy okręgowe i sporządziły protokoły wyników głosowania w okręgach wyborczych. Dane z protokołów zostały niezwłocznie przekazane przy pomocy systemu elektronicznego i telefaksem do Państwowej Komisji Wyborczej. Przy ustalaniu wyników głosowania przez rejonowe i okręgowe komisje wyborcze, sporządzaniu protokołów i przekazywaniu danych z protokołów rzadko byli obecni pełnomocnicy komitetów wyborczych.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie danych otrzymanych z okręgowych komisji ustaliła komitety wyborcze, których listy okręgowe otrzymały co najmniej 5% ważnych głosów w skali kraju i spełniają warunek udziału w podziale mandatów oraz komitety, których listy okręgowe nie spełniają tego warunku. Wstępną informację o listach okręgowych uprawnionych do uczestniczenia w podziale mandatów Państwowa Komisja Wyborcza podała do publicznej wiadomości na konferencji prasowej. Dane te były także udostępnione w Studiu

Wyborczym działającym w siedzibie Komisji oraz w Internecie pod adresem www.pkw.gov.pl; pe2009.pkw.gov.pl.

Sprawdzenia poprawności arytmetycznej wyników głosowania w obwodach przez pełnomocników rejonowych, sprawdzenia i ustalenia wyników głosowania przez rejonowe i okręgowe komisje wyborcze, a także ustalenia wyników głosowania w skali kraju i warunków uprawniających do uczestniczenia w podziale mandatów oraz podziału mandatów pomiędzy uprawnione komitety wyborcze i ustalenia ich liczby oraz nazwisk otrzymujących je kandydatów, dokonano przy wykorzystaniu techniki elektronicznej, na zasadach i w sposób określony w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 16 marca 2009 r. w sprawie warunków i sposobu wykorzystywania techniki elektronicznej przy ustalaniu wyników głosowania i wyników wyborów oraz trybu przekazywania danych z protokołów za pośrednictwem sieci elektronicznego przekazywania danych w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. (M.P. Nr 19, poz. 243).

7. Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie protokołów dostarczonych przez okręgowe komisje wyborcze, ustaliła w dniu 8 czerwca 2009 r. protokolarnie zbiorcze wyniki głosowania w skali kraju, dokonała ogólnego podziału mandatów pomiędzy komitety wyborcze i podziału mandatów pomiędzy listy okręgowe oraz ustaliła, którzy kandydaci uzyskali mandat posła do Parlamentu Europejskiego. Dokumenty sporządzone według danych ustalonych w systemie informatycznym Komisja porównała z obliczeniami liczb mandatów przeprowadzonymi na podstawie danych z protokołów głosowania w okręgach wyborczych niezależnie od systemu informatycznego stwierdzając, że wyniki tych obliczeń są zgodne. Państwowa Komisja Wyborcza po dokonaniu powyższych ustaleń, sporządziła obwieszczenie o wynikach wyborów

posłów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 7 czerwca 2009 r. i podała je w tym samym dniu do publicznej wiadomości na konferencji prasowej oraz przekazała do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Obwieszczenie zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw Nr 88 , poz. 729 z dnia 10 czerwca 2009 r. Przy czynnościach ustalenia przez Państwową Komisję Wyborczą wyników głosowania i wyboru posłów nie było pełnomocników komitetów wyborczych.

8. W dniu 9 czerwca 2009 r. w Pałacu na Wyspie w Łazienkach Królewskich Państwowa Komisja Wyborcza dokonała uroczystego wręczenia wybranym posłom zaświadczenia o wyborze na posła do Parlamentu Europejskiego. W uroczystości wziął udział Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Kaczyński i Prezes Rady Ministrów Donald Tusk. Obecni byli także Prezes Trybunału Konstytucyjnego i Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego oraz ministrowie i pełnomocnicy komitetów wyborczych.
9. Przebieg głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego obserwowały delegacje centralnych komisji wyborczych Ukrainy i Macedonii. Członkowie delegacji obserwowali czynności wyborcze i przeprowadzili rozmowy z przewodniczącymi Okręgowych Komisji Wyborczej w Warszawie i Krakowie, odbyli też spotkanie z Państwową Komisją Wyborczą.
10. W maju 2009 r. w Państwowej Komisji Wyborczej przebywali eksperci Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR) OBWE w celu wstępnej obserwacji przygotowań do wyborów do Parlamentu Europejskiego. Programem obserwacji objęto między innymi prace i działania Państwowej Komisji Wyborczej, a także Okręgowej Komisji Wyborczej w Krakowie. Po zakończeniu tej wizyty Państwowa Komisja Wyborcza otrzymała informację, iż w dniu wyborów ODIHR nie

przewiduje prowadzenia obserwacji, bowiem wstępna obserwacja grupy ekspertów przyniosła pozytywną ocenę przygotowań wyborczych. Eksperti podkreślili profesjonalizm i bezstronność administracji wyborczej.

Przewodniczący

Państwowej Komisji Wyborczej

Ferdynand Rymarz

Zastępca Przewodniczącego

Państwowej Komisji Wyborczej

Jan Kacprzak

Członkowie

Państwowej Komisji Wyborczej

Maria Grzelka

Stefan Jaworski

Andrzej Kisielewicz

Andrzej Mączyński

Włodzimierz Ryms

Stanisław Zabłocki

Rozporządzenia ministrów i Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji:

Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

- 1) z dnia 31 lipca 2001 r. w sprawie lokali obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 81, poz. 888),
- 2) z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie powoływania obwodowych komisji wyborczych w wyborach do Sejmu i do Senatu (Dz. U. Nr 84, poz. 921, z 2004 r. Nr 38, poz. 352 i z 2005 r. Nr 102, poz. 859),
- 3) z dnia 11 marca 2004 r. w sprawie rejestru wyborców oraz trybu przekazywania przez Rzeczpospolitą Polską innym państwom członkowskim Unii Europejskiej danych zawartych w tym rejestrze (Dz. U. Nr 42, poz. 388, z 2007 r. Nr 235, poz. 1733 i z 2009 r. Nr 54, poz. 449),
- 4) z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie spisu wyborców w wyborach do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 62 poz. 583 i z 2009 r. Nr 63, poz. 530),
- 5) z dnia 20 kwietnia 2004 r. w sprawie należności pieniężnych przysługujących członkom komisji wyborczych i osobom powołanym w skład inspekcji w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz trybu udzielania im dni wolnych od pracy (Dz. U. Nr 94, poz. 922 i z 2009 r. Nr 78, poz. 655),

Ministra Spraw Zagranicznych

- 6) z dnia 9 sierpnia 2001 r. w sprawie trybu i terminu powoływania obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych za granicą w wyborach do Sejmu i do Senatu (Dz. U. Nr 85, poz. 935, z 2005 r. Nr 181, poz. 1520 i z 2009 r. Nr 79, poz. 671),

- 7) z dnia 14 kwietnia 2004 r. w sprawie spisu wyborców sporządzanego dla obwodów głosowania utworzonych za granicą w wyborach do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 73, poz. 665),
- 8) z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie obwodów głosowania dla obwodów polskich oraz obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi stale zamieszkującymi w Rzeczypospolitej Polskiej przebywających za granicą (Dz. U. Nr 70, poz. 608 i Nr 79, poz. 672),

Ministra Infrastruktury (d. Transportu i Gospodarki Morskiej)

- 9) z dnia 23 sierpnia 2001 r. w sprawie trybu i terminy powoływania obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych na polskich statkach morskich w wyborach do Sejmu i do Senatu (Dz. U. Nr 89, poz. 990 i z 2005 r. Nr 167, poz. 1403),
- 10) z dnia 9 kwietnia 2004 r. w sprawie spisu wyborców dla obwodów głosowania utworzonych na polskich statkach morskich w wyborach do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 82, poz. 757),
- 11) z dnia 28 maja 2009 r. w sprawie utworzenia obwodów głosowania na polskich statkach morskich w wyborach do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. (Dz. U. Nr 83, poz. 696),

Ministra Finansów

- 12) z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie prowadzenia rachunkowości przez komitety wyborcze uczestniczące w wyborach do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 53, poz. 528) Ministra Sprawiedliwości
- 13) z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie trybu i terminu zawiadamiania gmin o osobach pozbawionych prawa wybierania (Dz. U. Nr 19, poz. 195),

Ministra Kultury (obecnie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego)

- 14) z dnia 16 czerwca 2004 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 150, poz. 1580 i z 2005 r. Nr 181, poz. 1510),

Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

- 15) z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie trybu postępowania w sprawach podziału czasu rozpowszechniania audycji wyborczych, zakresu rejestracji, sposobu przygotowania i emisji tych audycji w wyborach do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 82, poz. 766),
- 16) z dnia 28 kwietnia 2009 r. w sprawie czasu przeznaczonego na rozpowszechnianie audycji wyborczych oraz ramowego podziału czasu w programach ogólnokrajowych i regionalnych w wyborach do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 68 poz. 583 i Nr 78, poz. 658).

Uchwały Państwowej Komisji Wyborczej

- 1) z dnia 8 marca 2004 r. w sprawie wzoru karty do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego (M.P. Nr 12, poz. 984),
- z dnia 23 marca 2009 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wzoru karty do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego (M.P. Nr 20 poz. 248),
- 2) z dnia 16 marca 2004 r. w sprawie regulaminów okręgowych, rejonowych i obwodowych komisji wyborczych powołanych do przeprowadzenia wyborów do Parlamentu Europejskiego (M.P. Nr 14, poz. 225),
- 3) z dnia 16 marca 2004 r. w sprawie wzorów pieczęci okręgowych, rejonowych i obwodowych komisji wyborczych, powołanych do przeprowadzenia wyborów do Parlamentu Europejskiego (M.P. Nr 14, poz. 226),
- 4) z dnia 29 marca 2004 r. w sprawie wzoru zaświadczenia dla mężów zaufania w wyborach do Parlamentu Europejskiego (M.P. Nr 16, poz. 275),
- 5) z dnia 5 kwietnia 2004 r. w sprawie wzoru karty do głosowania w obwodach utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich, w wyborach do Parlamentu Europejskiego (M.P. Nr 17, poz. 289),
- z dnia 23 marca 2009 r., zmieniająca uchwałę w sprawie wzoru karty do głosowania w obwodach utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich, w wyborach do Parlamentu Europejskiego (M.P. Nr 20, poz. 249),
- 6) z dnia 2 marca 2009 r. w sprawie wzorów potwierdzenia zgłoszenia okręgowej listy kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego

- oraz protokołu rejestracji okręgowej listy kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego (M.P. Nr 14, poz. 178),
- 7) z dnia 10 marca 2009 r. w sprawie wzorów protokołów: głosowania w obwodzie oraz wyników głosowania w rejonie i w okręgu wyborczym, stosowanych w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego (M.P. Nr 16, poz. 196),
 - 8) z dnia 16 marca 2009 r. w sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania rejonowych komisji wyborczych i siedzib tych komisji oraz obszarów okręgów wyborczych, na których okręgowe komisje wyborcze wykonują zadania rejonowych komisji wyborczych (M.P. Nr 19, poz. 240),
 - 9) z dnia 16 marca 2009 r. w sprawie obserwacji przez obserwatorów międzynarodowych wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. (M.P. Nr 19, poz. 241),
 - 10) z dnia 16 marca 2009 r. w sprawie wytycznych dla okręgowych komisji wyborczych, dotyczących przyjmowania zgłoszeń i rejestracji okręgowych list kandydatów w wyborach do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. (M.P. Nr 19, poz. 242),
 - 11) z dnia 16 marca 2009 r. w sprawie warunków i sposobu wykorzystania techniki elektronicznej przy ustalaniu wyników głosowania i wyniku wyborów oraz trybu przekazywania danych z protokołów za pośrednictwem sieci elektronicznego przekazywania danych w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. (M.P. Nr 19, poz. 243),
 - 12) z dnia 16 marca 2009 r. w sprawie wytycznych dla rejonowych i obwodowych komisji wyborczych, dotyczących trybu i zasad przekazywania Państwowej Komisji Wyborczej danych o liczbie osób uprawnionych do głosowania oraz o liczbie wyborców, którym wydano karty do głosowania, w trakcie głosowania w wyborach do Parlamentu

- Europejskiego, zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. (M.P. Nr 19, poz. 244),
- 13) z dnia 23 marca 2009 r. w sprawie zasad drukowania i przechowywania kart do głosowania oraz trybu ich dostarczenia obwodowym komisjom wyborczym w wyborach do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na 7 czerwca 2009 r. (M.P. Nr 20, poz. 247),
 - 14) z dnia 23 marca 2009 r. w sprawie powołania okręgowych komisji wyborczych i rejonowych komisji wyborczych, w celu przeprowadzenia wyborów do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. (M.P. Nr 20, poz. 250),
 - 15) z dnia 30 marca 2009 r. w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych, dotyczących zadań i trybu przygotowania i przeprowadzenia głosowania oraz przekazywania dokumentów w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. (M.P. Nr 21, poz. 265),
 - 16) z dnia 30 marca 2009 r. w sprawie sposobu sporządzania i przekazania kart do głosowania dla obwodów głosowania utworzonych za granicą w wyborach do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. (M.P. Nr 21, poz. 266),
 - 17) z dnia 7 kwietnia 2009 r. w sprawie sposobu sporządzania i przekazania kart do głosowania dla obwodów głosowania utworzonych na polskich statkach morskich w wyborach do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. (M.P. Nr 24, poz. 317),
 - 18) z dnia 7 kwietnia 2009 r. w sprawie wytycznych dla rejonowych i okręgowych komisji wyborczych, dotyczących trybu i sposobu wykonywania zadań związanych z ustalaniem wyników głosowania oraz trybu i zasad powoływania pełnomocników do sprawdzenia zgodności arytmetycznej wyników głosowania w obwodzie i ich zadań

w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. (M.P. Nr 24 poz. 318),

- 19) z dnia 27 kwietnia 2009 r. w sprawie trybu przekazywania okręgowej komisji wyborczej właściwej dla m.st. Warszawy wyników głosowania i protokołów głosowania z obwodów utworzonych za granicą w wyborach do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. (M.P. Nr 28, poz. 395).